

สำหรับรักษาช้างป่า

พระราชบัญญัติ

พ.ศ. ๒๕๖๔

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ตามพระราชประเพณีและพระราชกำหนดกฎหมายที่มีสืบมาแต่โบราณ ย่อมถือว่าบรรดาช้างป่าทั้งสิ้น คือ ที่เรียกว่าช้างโขลงก็ดี หรือช้างเถื่อนก็ดี ซึ่งมีอยู่ในพระราชอาณาจักร นับว่าเป็นของหลวงสำหรับแผ่นดิน ผู้ใดจะจับไปใช้สอยต้องขออนุญาตต่อรัฐบาล และต้องแบ่งช้างที่จับได้ให้เป็นช้างหัวป่าสำหรับใช้ราชการแผ่นดิน จึงจะจับช้างป่าไปใช้สอยได้ และถ้าผู้ใดทำอันตรายช้างป่าด้วยประการใด ๆ ย่อมมีโทษตามกฎหมายเป็นธรรมเนียมสืบมา

และบัดนี้ ได้ทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า มีผู้ขออนุญาตจับช้างป่ามากขึ้นกว่าแต่ก่อน และผู้ที่จับบางที่ไม่มีกำลังพอที่จะเลี้ยงรักษาไว้ได้ทำให้ช้างล้มตายเสียก็มี ทั้งมีคนร้ายลอบทำอันตรายแก่ช้างพลายที่มีงาเพื่อนำงาไปขายเป็นประโยชน์เสียก็มาก เป็นเหตุให้ช้างป่าลดจำนวนน้อยลงกว่าแต่ก่อน จึงทรงพระราชดำริว่า ช้างเป็นสัตว์ที่มีประโยชน์ใช้เป็นกำลังพาหนะได้หลายอย่างสมควรจะต้องแก้ไขพระราชบัญญัติเดิม ตราพระราชบัญญัติใหม่ขึ้นไว้เพื่อให้เหมาะแก่กาลสมัยสำหรับการจับ และการป้องกันอันตรายแก่ช้างป่า ทั้งบำรุงพันธุ์ช้างป่าในพระราชอาณาจักรให้เจริญขึ้นด้วย จึงทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้สืบไป ดังนี้

ว่าด้วยนามและกำหนดใช้พระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติรักษาช้างป่า พระพุทธศักราช ๒๕๖๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้ตั้งแต่วันที่ได้โฆษณาในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ข้อความใด ๆ ในพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยการรักษาช้างป่า ร.ศ. ๑๑๙ (พ.ศ. ๒๔๔๓) กับในกฎเสนาบดีซึ่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยได้ตราขึ้นเนื่องแต่พระราชบัญญัตินั้น หากขัดกับข้อความในพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้ยกเลิกเสียตั้งแต่วันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป

ภาค ๑

อธิบายศัพท์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔ คำบางคำที่ใช้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้พึงเข้าใจตามคำอธิบาย ดังนี้
คำว่า “ข้างป่า” ให้พึงเข้าใจว่า ข้างโหลงก็ดี ข้างเถื่อนก็ดี รวมนับว่าเป็นข้างป่า

ทั้งสิ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คำว่า “จับข้าง” ให้พึงเข้าใจว่า การที่จะจับข้างด้วยประการใด ๆ เช่น โปนข้าง หรือ

ตั้งคอกตักข้าง นับว่าเป็นการจับข้างทั้งสิ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คำว่า “ข้างสำคัญ” ให้พึงเข้าใจว่า ข้างที่มีมงคลลักษณะ ๗ ประการ

(๑) ตาขาว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) เพดานขาว

(๓) เล็บขาว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๔) ขนขาว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๕) พื้นหนังขาว หรือสีคล้ายหม้อใหม่

(๖) ขนหางขาว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๗) อัณฑโคตรขาว หรือสีคล้ายหม้อใหม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คำว่า “ข้างสีปลาต” ให้พึงเข้าใจว่า ข้างที่มีมงคลลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดใน ๗

อย่าง คือ

(๑) ตาขาว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) เพดานขาว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๓) เล็บขาว

(๔) ขนขาว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๕) พื้นหนังขาว หรือสีคล้ายหม้อใหม่

(๖) ขนหางขาว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๗) อัณฑโคตรขาว หรือสีคล้ายหม้อใหม่

คำว่า “ข้างนิยม” ให้พึงเข้าใจว่า ข้างที่มีลักษณะ ๓ ประการ คือ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) พื้นหนังดำ

(๒) งามีลักษณะดังรูปปลีกล้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๓) เล็บดำ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ภาค ๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๕ การดูแลข้างป่า ให้เป็นหน้าที่กระทรวงมหาดไทย และสมุทรสาคร

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจปกครองในท้องถิ่น*

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ภาค ๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การจับข้างป่า

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดจับช้างป่าโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๗ ถ้าผู้ใดจะจับช้างป่าในท้องถิ่นมณฑลใด ให้ยื่นเรื่องราวตามแบบหลวงต่อสมุหเทศาภิบาลมณฑลนั้น ถ้าหากว่าผู้ว่าราชการจังหวัดใดได้รับอำนาจพิเศษที่จะอนุญาตให้จับช้างป่าในจังหวัดนั้นได้ จะยื่นเรื่องราวต่อผู้ว่าราชการจังหวัดก็ได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๘ ให้สมุหเทศาภิบาล และผู้ว่าราชการจังหวัดสำรวจจำนวนช้างป่าที่มีอยู่ในมณฑล และจังหวัดที่ตนปกครอง ประมาณมากน้อยเท่าใด การที่จะอนุญาตให้จับช้างป่าให้อุญาตให้จับแต่พอเท่าจำนวนที่ช้างจะเกิดเพิ่มเติมขึ้นทัน อย่าให้จับมากจนเป็นเหตุให้พืชพันธุ์ช้างป่าในมณฑล และจังหวัดนั้นลดน้อยไป แต่การที่จะอนุญาตให้จับช้างต้องหารือกระทรวงมหาดไทย* เสียก่อนทุกครั้ง ถ้ากระทรวงมหาดไทย*เห็นว่า ไม่เป็นการขัดข้องอย่างใดแล้ว จึงจะอนุญาตให้จับได้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๙ ถ้าสมุหเทศาภิบาลหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่า ช้างป่าในมณฑลและจังหวัดนั้นมีน้อยนัก จะไม่อนุญาตให้จับเพื่อบำรุงพันธุ์ช้างป่าไว้ครั้ง ๑ คราว ๑ ก็ได้ หรือถ้าเห็นจำเป็นจะต้องให้จับบ้าง เพราะเหตุที่การค้าขายในมณฑลนั้นจำเป็นต้องใช้ช้างเป็นพาหนะ สมุหเทศาภิบาลจะให้จับช้างป่าในมณฑลนั้นเป็นช้างหลวง และอนุญาตราษฎรรับเข้าไปใช้สอย ประกอบกับการค้าขายก็ได้ แต่การจับต้องได้รับความเห็นชอบของกระทรวงมหาดไทย* ดังกล่าวมาแล้วในมาตรา ๘ นั้นเสียก่อนเสมอ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๐ ถ้ามีผู้ยื่นเรื่องราวขออนุญาตจับช้างป่า ให้สมุหเทศาภิบาลหรือผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งมีอำนาจจะออกใบอนุญาต จัดการไต่สวนข้อความเหล่านี้ให้เป็นที่พอใจก่อน คือ

ข้อ ๑ ผู้ขออนุญาตต้องมีช้างต่อและกำลังพาหนะ ทั้งเครื่องมือที่จะจับช้างให้พอสมควรแก่การที่จะจับช้างให้ได้โดยเรียบร้อย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๒ ผู้ขออนุญาตต้องทำสัญญาทันทับนให้ว่า ในการที่จะไปจับช้างป่านั้น เมื่อจับช้างได้แล้วจะแจ้งให้เจ้าพนักงานซึ่งสมุหเทศาภิบาล และผู้ว่าราชการจังหวัดได้ตั้งไว้เป็นผู้ตรวจตราทราบภายใน ๓ วันนับแต่วันที่จับได้ และจะส่งช้างหัวป่าหรือเสียหัวป่าแทนตัวช้างตามพระราชบัญญัตินี้ ก่อนที่จะพาช้างที่จับได้ไปที่อื่น ในการทำสัญญาทันทับนนี้ ถ้าสมุหเทศาภิบาลและผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรจะบังคับให้ผู้ขออนุญาตวางเงินประกัน หรือให้มีผู้รับประกันเป็นจำนวนเงินตามสมควรแก่จำนวนช้างที่จะจับเบ็ดเสร็จไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท ก็เรียกได้ ถ้าผู้ขออนุญาตจับช้างกระทำผิดทันทับน เงินประกันและช้างที่จับได้ให้ริบเป็นของหลวงทั้งสิ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๓ ต้องให้ผู้ขออนุญาตเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราในพระราชบัญญัตินี้ก่อน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๑ เมื่อได้จัดการไต่สวนตามความที่วามาในมาตราก่อนจนเป็นที่พอใจแล้ว จึงให้ออกใบอนุญาตให้ ใบอนุญาตไป ๑ ให้มีกำหนดใช้ได้ ๑๒ เดือน แต่ผู้ได้รับอนุญาตจะเอา ใบอนุญาตไปโอนต่อให้ผู้อื่นอีกไม่ได้เป็นอันขาด

มาตรา ๑๒ ผู้ใดมีช้างสำคัญ หรือช้างสืบลาด หรือช้างเนียม โดยเหตุที่ตนจับได้ หรือโดยแม่ช้างของตนตกออกมา หรือโดยเหตุอื่นอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ต้องนำขึ้นทูลถวายแด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานบำเหน็จให้ตาม สมควร

บรรดาช้างชนิดที่กล่าวมาแล้วนี้ ต้องเป็นและคงเป็นสมบัติของแผ่นดินเสมอ การที่ จะโอนกรรมสิทธิ์แก่กันโดยวิธีซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ปัน หรือโดยวิธีอื่นอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี นับว่าใช้ ไม่ได้ทั้งสิ้น ผู้ที่ยึดถือช้างเช่นนั้นไว้ต้องมอบให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในเมื่อเจ้าหน้าที่สั่งให้นำส่ง และ เจ้าหน้าที่มีอำนาจจะเข้ายึดเอาตัวช้างได้แม้โดยใช้อำนาจ หากผู้ที่รักษาช้างอยู่นั้นบิดพลิ้วไม่ยอมมอบ ตัวให้

ภาค ๔

ว่าด้วยภาคหลวง

มาตรา ๑๓ กำหนดภาคหลวงที่จะเรียกในการจับช้างป่านี้ ให้เรียกโดยจำนวน ๕ ชัก ๑ จะเรียกโดยวิธีอย่างใดอย่างหนึ่งใน ๒ อย่างนี้ก็แล้วแต่ผู้มีอำนาจออกใบอนุญาตให้จับช้าง นั้นจะเห็นสมควร คือ

ข้อ ๑ ชักตัวช้างที่จับได้เป็นช้างหัวป่า ถ้าจับได้ ๕ ตัวชักตัว ๑ วิธีจะชักนั้นให้เขียน ฉลากตัวช้างที่จับได้คละกัน และให้เจ้าพนักงานจับฉลากต่อหน้าผู้ขออนุญาต จับฉลากได้ตัวใดให้ชัก ช้างตัวนั้นไว้เป็นช้างหัวป่า ผู้ขออนุญาตต้องโยงช้างหัวป่าส่งยังที่ว่าการอำเภอ หรือที่แห่งหนึ่งแห่งใด ซึ่งสมมุเทศาภิบาล และผู้ว่าราชการจังหวัดจะได้สั่งให้ส่งภายในกำหนด ๓ เดือนนับแต่วันที่จับได้

ข้อ ๒ ให้เจ้าพนักงานผู้ตรวจกับเจ้าของช้างตราค่าช้างป่าที่จับได้เทียบราคาที่จะ ขายได้ในเวลานั้นเป็นราคาเท่าใด ให้เรียกเงินตามจำนวน ๑ ใน ๕ แทนช้างหัวป่าจากผู้ขออนุญาต ถ้า หากว่าการตราค่าไม่เป็นที่ตกลงกัน ให้ทั้ง ๒ ฝ่ายเลือกคนกลางคน ๑ เป็นผู้ชี้ขาด

มาตรา ๑๔ เมื่อผู้ที่ได้รับอนุญาตให้จับช้างป่า จับได้ช้างได้แล้ว ๑ หรือหลายเชือก ท่านว่าช้างนั้นยังคงเป็นสมบัติของแผ่นดิน และจะโอนไปเป็นสิทธิแก่ผู้รับอนุญาตจับช้างมิได้ นอกจาก และจนกว่าจะได้ชำระเงินค่าภาคหลวงตามที่กล่าวในภาคนี้ครบถ้วนแล้ว

มาตรา ๑๕ ค่าธรรมเนียมออกใบอนุญาตจับช้างป่าให้เรียกเก็บดังนี้ คือ (๑) ถ้าใช้ช้างต่อหมอกความสูงไปเที่ยวไกลโพนจับช้างป่า ให้ออกใบอนุญาตเป็นรายตัว ช้างต่อตัวละ ๕๐ บาท

มาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

(๒) ถ้าตั้งคอกดักช้างป่า ครั้งละหลาย ๆ ตัว ให้ออกใบอนุญาตคอกละ ๔๐๐ บาท ผู้ที่ได้รับอนุญาตไปแล้ว แม้มิไปจับช้างป่าก็ดี หรือไปจับช้างป่าไม่ได้ก็ดี ไม่ต้องคืนค่าธรรมเนียมให้

มาตรา ๑๖ ผู้รับอนุญาตให้จับช้างป่าในเขตแขวงจังหวัดใด จับได้แต่ในเขตแขวงจังหวัดนั้น จะเอาใบอนุญาตไปจับช้างในเขตแขวงอื่นไม่ได้ เว้นไว้แต่ ถ้าไล่พอนช้างในเขตแขวงจังหวัดที่ได้รับอนุญาต แต่ไปจับได้ในเขตแขวงจังหวัดอื่น ไม่มีโทษ

สำนักงาน ก.ค.ศ. ๕ มกราคม ๒๕๖๕
การฟ้องและกำหนดโทษ

มาตรา ๑๗ ผู้ใดจับช้างป่าโดยวิธีใด ๆ ก็ตาม โดยมีได้รับอนุญาตตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินกว่า ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๘๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับด้วยทั้ง ๒ สถาน

ส่วนช้างซึ่งผู้กระทำความผิดจับได้นั้น ให้ริบเป็นของหลวง

มาตรา ๑๘ ผู้ใดฆ่าช้างป่าโดยวิธีใด ๆ ก็ตาม ผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษสำหรับช้าง ๑ ตัวที่ได้ฆ่าตาย คือ จำคุกไม่เกินกว่า ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับด้วยทั้ง ๒ สถาน

มาตรา ๑๙ ผู้ใดทำร้ายช้างป่าโดยวิธีใด ๆ ก็ตาม มีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๘ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับด้วยทั้ง ๒ สถาน

มาตรา ๒๐ แต่การลงโทษตามความใน ๒ มาตราข้างบนนั้น ท่านให้งดเว้น ในเมื่อ
(๑) ผู้ซึ่งฆ่าหรือทำร้ายช้างป่านั้น ได้กระทำลงโดยเหตุจำเป็นเพื่อป้องกันชีวิต หรือทรัพย์สินสมบัติของตนหรือของผู้อื่น
(๒) ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตจับช้างป่า ทำการจับช้างเป็นผลให้ช้างต้องตาย หรือบาดเจ็บในระหว่างนั้น โดยพฤติการณ์อันพันวิสัยจะป้องกันหลีกเลี่ยงได้

มาตรา ๒๑ ผู้ใดมีช้างสำคัญ หรือช้างสีปลาด หรือช้างนิยมแล้ว และปล่อยเสีย หรือปิดบังซ่อนเร้นช้างนั้นไว้ หรือจะอย่างไรก็ตาม หากขัดขืนไม่นำขึ้นทูลถวายแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตามความในมาตรา ๑๒ มีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท และโทษนี้ไม่ลบล้างการที่ช้างนั้นจักพึงต้องริบเป็นของหลวง

มาตรา ๒๒ ผู้ใดได้รับอนุญาตให้จับช้างป่าในจังหวัด ๑ แล้ว และนำใบอนุญาตนั้นไปใช้สำหรับจับช้างป่าในจังหวัดอื่น โดยเป็นการฝ่าฝืนความในมาตรา ๑๖ นั้นไซ้ ท่านว่ามีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มาตรา ๒๓ ให้กรมอัยการเป็นเจ้าหน้าที่สำหรับฟ้องร้องคดีซึ่งมีผู้ทำผิดต่อ
 พระราชบัญญัตินี้
 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ภาค ๖ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 บงการ
 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มาตรา ๒๔ ให้เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย*เป็นผู้รักษาพระราชบัญญัตินี้
 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 มาตรา ๒๕ ให้เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย*มีอำนาจที่จะตั้งกฎข้อบังคับสำหรับจัด
 และรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อกฎข้อบังคับนั้นได้ลงพิมพ์โฆษณาในราชกิจจานุ
 เบกษาแล้ว ให้ใช้ได้เป็นส่วน ๑ ของพระราชบัญญัตินี้
 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกาศมา ณ วันที่ ๒๐ มิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ เป็นปีที่ ๑๒ ในรัชกาล
 ปัจจุบันนี้
 สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓^๓

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ ได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้ตามสภาพที่เป็นอยู่ในสมัยเมื่อประกาศใช้ ต่อมาสถานการณ์ทางการเงินเปลี่ยนแปลงไป จึงสมควรกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตไลโปนจับช้างป่า และใบอนุญาตตั้งคอกจับช้างป่าเสียใหม่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

*ประกาศ เรื่องโอนหน้าที่การรักษาช้างป่าจากกระทรวงกลาโหมมาอยู่ในกระทรวงมหาดไทย และให้แก้คำบางคำในพระราชบัญญัติรักษาช้างป่า พ.ศ. ๒๔๖๔^๔

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า การรักษาช้างป่า ซึ่งกระทรวงกลาโหมเป็นเจ้าหน้าที่อยู่ตามพระราชบัญญัติรักษาช้างป่าพุทธศักราช ๒๔๖๔ นั้น สมควรจะรวมอยู่ในหน้าที่กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นกระทรวงการปกครองท้องที่ตามเดิม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้โอนหน้าที่การรักษาช้างป่าตามความในพระราชบัญญัติรักษาช้างป่า พุทธศักราช ๒๔๖๔ ไปอยู่ในหน้าที่กระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่บัดนี้ไป

และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แก้ไขข้อความบางแห่งในพระราชบัญญัติรักษาช้างป่า พุทธศักราช ๒๔๖๔ นั้นใหม่ ดังต่อไปนี้

๑. มาตรา ๕ คำว่า “การดูแลช้างป่าให้เป็นหน้าที่กรมจเรสัตว์พาหนะทหารบก (แผนกพระคชบาล) กระทรวงกลาโหม และสมุหเทศาภิบาล ผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจปกครองในท้องถิ่น” นั้น ให้แก้เป็นว่า “การดูแลช้างป่าให้เป็นหน้าที่กระทรวงมหาดไทย และสมุหเทศาภิบาล ผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจปกครองในท้องถิ่น” นั้น

๒. คำว่า “กระทรวงกลาโหม หรือเสนาบดีกระทรวงกลาโหม” นั้น ให้แก้เป็น “กระทรวงมหาดไทย หรือเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย” ทุกแห่ง

พัชรินทร์/เนติมา/ฐาปณี จัดทำ

๑๑ มีนาคม ๒๕๕๖

วิภา/ปรับปรุง

๑๕ มกราคม ๒๕๕๖

พจนนา/ตรวจ

๘ มีนาคม ๒๕๕๖

^๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๗/ตอนที่ ๗๕/ฉบับพิเศษ หน้า ๗/๑๔ กันยายน ๒๕๐๓
^๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๑/-/หน้า ๑๗๕/๒๖ ตุลาคม ๒๔๖๗